

گزارش «فرهیختگان» از بازشدن دست انصارا... بعد از شکست کودتای صالح

واکسن مقاومت مردم یمن

گزارش

سه سال از شروع جنگ به رهبری عربستان علیه یمن می‌گذرد و پس از پیروزی جبهه مقاومت در عراق و سوریه و محدود شدن حوزه نفوذ عربستان، اکنون توجهات به مقاومت مردم یمن در برابر عربستان بیش از پیش جلب شده است. یمن همواره برای عربستان به‌عنوان یک کشور تحت اختیار یا در اصطلاح سیاسی «حیاط خلوت» بود و این کشور پس از انقلاب سال ۲۰۱۳ از نفوذ عربستان درآمد، ائتلاف عربستان هم با راه‌اندازی جنگ تحت عنوان «بازگرداندن مشروعیت» می‌خواهد حداقل دولت یمن را از دست ندهد.

علی عبدا... صالح، رئیس‌جمهور سابق یمن دو هفته پیش تلاش کرد تا به وسیله شبه‌نظامیان وابسته به خود، کودتایی را علیه دولت انقلابی این کشور در صنعاً ترتیب دهد. روزنامه «البنا» لبنان می‌نویسد که علی عبدا... صالح به دلیل قول عربستان و امارات به وی درباره بازگشت به قدرت و همچنین حمایت از فرزندش برای تسلط بر یمن، حاضر شد تا دست به کودتا بزند.

علت وقوع جنگ در یمن

بحران در یمن دقیقاً پس از پیروزی انقلاب این کشور و برکناری علی عبدا... صالح شروع شد. برخی از گروه‌های سیاسی، با حضور جنبش انصارا... یمن در دولت مخالف بودند. بعدها مشخص شد که علی عبدا... صالح با میانجیگری عربستان و به شرط آنکه حوثیان در حکومت نباشند، حاضر شد کناره‌گیری کند. ولی این موضوع ملت

یمن را ناراضی کرده بود. آنها معتقد بودند که انصارا... ستون فقرات انقلاب است و اگر حضور فعال آنها در تظاهرات نبود، هرگز انقلاب به پیروزی نمی‌رسید. پس از تشکیل دولت موقت در یمن، «عبدربه منصور هادی» رئیس‌جمهور موقت به بهانه دخالت حوثی‌ها برای تسلط بر کشور، به عربستان فرار کرد و همین موضوع باعث آغاز درگیری‌های داخلی میان گروه‌های انقلابی و گروه‌های حمایت‌شده از سوی عربستان شد که درنهایت با محله ائتلاف ریاض به مناطق مختلف یمن، باعث بروز یک جنگ شد. روزنامه الاخبار لبنان می‌نویسد که علت جنگ علیه یمن، خود بزرگ‌بینی عربستان و خوی سلطه‌طلبی

ریاض بر کشورهای منطقه است. علت دیگر حمله عربستان به یمن را می‌توان تلاش ریاض برای ممانعت از قدرت‌گیری جنبش انصارا... در یمن مانند قدرت‌گیری حزب... در لبنان دانست. عربستان نمی‌خواهد که انصارا... یمن مانند حماس در فلسطین که هر روز برای اسرائیل مشکل‌تراشی می‌کند، برای ریاض مزاحمت ایجاد کند. از سوی دیگر مقابله با نفوذ ایران در عراق، لبنان، سوریه و نفوذ در نزدیک‌ترین همسایه‌های عربستان یعنی بحرین و یمن از مهم‌ترین اهداف ریاض برای این جنگ است. عربستان در سال‌های گذشته در چارچوب رقابت ایران بر سر برتری منطقه‌ای به‌شدت از گسترش نفوذ جمهوری اسلامی در عراق و لبنان و بحرین و تشکیل آنچه که با عنوان «هلال شیعی» نامیده می‌شود، نگران بوده و تلاش کرده است که این نفوذ را مهار کند.

شروع کودتا

روزنامه «بنا» چاپ لبنان می‌نویسد: «طرح کودتای یمن ابتدا توسط «محمدبن زاید» ولیعهد ابوظبی با کمک «شانول موفاز» وزیر جنگ سابق اسرائیل، «محمد دحلان» عضو جداشده جنبش فتح فلسطین و «احمد صالح» فرزند علی عبدا... صالح، رئیس‌جمهور سابق یمن در امارات طراحی شد.

عبدا... صالح مدت‌ها در تلاش برای همپیمانی مجدد با عربستان و امارات بود. گواه این ادعا، گفته‌های «محمد الیختی»، عضو شورای سیاسی انصارا... است. او می‌گوید صالح مخالف اعزام جوانان تازه‌نفس و باانگیزه به جبهه‌های نبرد بود و مدام در این کار سنگ‌اندازی

کرد. صالح با اصلاح نهادهای دولتی در صنعا و دیگر استان‌ها مخالفت می‌کرد و اجازه نمی‌داد خدمات‌رسانی به مردم بیشتر شود. این نکته‌ها نشان می‌دهد علی عبدا... صالح از همکاری با دیگر گروه‌های یمنی تنها می‌خواست تا نقشه خود را برای کودتا اجرایی کند. پس از علنی شدن تلاش عبدا... صالح برای کودتا، گروه انصارا... از وی می‌خواهد که به آشتی ملی بایبند باشد. انصارا... از او می‌خواهد تا با دستور به شبه‌نظامیان تحت امر خود از آنان بخواهد تا تسلیم شوند، اما صالح بدون پذیرش تسلیم، درگیری را ادامه داد و با هفت خودروی نظامی از صنعا فرار کرد و در مسیر مأرب در درگیری با گروه‌های انقلابی کشته شد.

نحوه عملیات

مقرر شده بود تا یک هزار و ۲۰۰ نفر از نزدیکان صالح در پادگان‌های نیروهای اماراتی در عدن تحت آموزش قرار بگیرند تا نیرویی را تشکیل بدهند که در صنعا مستقر می‌شوند. برخی رسانه‌های یمنی فاش کرده بودند که در آموزش این افراد، افسران سابق اسرائیلی مشارکت داشتند. همزمان بودجه ۲۸۹ میلیون دلاری جهت آموزش نظامی ۶ هزار نفر از طرفداران عبدا... صالح در صنعا تخصیص داده شد. همچنین اتاق عملیات این کودتا از استان عدن به صنعا منتقل شد تا تحت نظارت عبدا... صالح باشد.

قرار بود این کودتا در ۲۴ ماه آگوست انجام شود، اما فرماندهان اماراتی و اسرائیلی این عملیات، آن را به دو دلیل عقب‌انداختند: نخست آماده‌نبودن نیروهای صالح و دوم فاش شدن نقشه کودتا توسط انصارا... به‌گونه‌ای

که منجر به تقویت تسلط این جنبش بر همه گذرگاه‌های پایتخت و حومه آن شد. پس از افسای کودتای عبدا... صالح، قرار بر این شد تا گروهی هشت هزارنفره از شبه‌نظامیان در صنعا و حومه آن مسلح شده و به موسسات پایتخت حمله کنند. به گفته خبرگزاری «المسیره»، ماوریت انتقال سلاح به پایتخت را هم قاچاقچیان بومی و ۱۶ کارشناس تجهیز و امداد داعش که از عراق به منطقه شیخ عثمان عدن منتقل شده بودند، انجام دادند. همچنین چهار افسر سابق اسرائیلی بر نحوه اجرای کار نظارت داشتند.

در ۴۹ نقطه مختلف در صنعا اسلحه‌ها انبار شد تا در ساعت مقرر که اتاق عملیات تعیین می‌کند، بین افراد در شهر توزیع شود که اقدام را علیه دولت انقلابی شروع کرده و جنگ را سریعاً به نفع خود یکسره کنند. بسیاری بر این عقیده بودند که گروه‌های مسلح داخل صنعا از وابستگی به حزب «الموتمر» هستند، در صورتی که آنها شبه‌نظامیانی بودند که صالح در هفته‌های پیش وارد پایتخت کرده و سازماندهی کرده بود تا هنگام اجرای طرح «کودتا»، وارد عمل شوند. سرکرده این شبه‌نظامیان نیز «طارق عفاش»، برادرزاده علی عبدا... صالح بود که از پنجشنبه نهم آذر درگیری‌ها را آغاز و برخی نقاط نظامی را هم اشغال کرده بود.

هدف طرح «کودتا» تسلط کامل صالح بر صنعا و سپس اعلام آمادگی برای گفت‌وگو با عربستان و حل بحران به نحو دلخواه آنان بود.

صالح پس از گرفتن وعده بازگشت خانواده‌اش به قدرت، نه‌تنها خود و حزب خود، بلکه ارتش، جنبش‌ها و احزابی مانند انصارا... و مردم جنگ‌زده را که در حال مقاومت در برابر تجاوز آمریکایی-سعودی هستند، به ثمن بخش فروخت. زمانی که عبدالملک در سخنرانی اول خود در جریان درگیری‌های صنعا، خواستار گفت‌وگو با عبدا... صالح شد تا از ادامه خونریزی جلوگیری کند، صالح با انتشار بیانیه‌ای، جدایی خود از گروه‌های انقلابی را اعلام کرد و آشکارا مقابل آن ایستاد و خواستار همکاری با ائتلاف عربستان شد. این بیانیه همگان را قویاً مطمئن ساخت که طرحی از پیش تعیین‌شده، در حال اجراست. روز سوم درگیری‌ها ادامه یافت و انصارا... و ارتش یمن کنترل بیشتر نقاط

صنعا را در دست گرفتند. نخست‌وزیر دولت مستعفی یمن از ریاض خبر از آغاز عملیاتی جدید از شمال شرق صنعا به سوی پایتخت داد. ساعتی بعد ائتلاف سعودی به مردم در پایتخت هشدار داد که از نقاط متعلق به انصارا... حداقل ۵۰۰ متر فاصله بگیرند. همه نشانه‌ها حاکی از آن بود که صالح در حال اجرای طرحی خیانتی است که اساس آن فتنه و درگیری نیروهای یمنی با یکدیگر در پایتخت است تا پس از تسلط نسبی بر صنعا، حمله از بیرون پایتخت انجام شود و پس از سقوط شهر، انصارا... از صحنه سیاسی و نظامی برای همیشه کنار زده شود.

یکی دیگر از علل شکست طرح کودتا در یمن، حمایت قیابیل و عشایر این کشور از انقلاب بود. آنها از اطراف صنعا حمایت کرده و مانع از نزدیک شدن شبه‌نظامیان به پایتخت شدند. ارتش نیز درنهایت هشیاری از پایتخت حمایت کرد، به‌طوری که حتی آن بخش از ارتشی که طرفدار عبدا... صالح بودند، از وی حمایت نکردند. عبدالملک الحوثی، رهبر انصارا... نیز در سخنرانی خود پس از پایان درگیری‌ها از مردم، ارتش و عشایر و حتی از حزب الموتمر (حزب عبدا... صالح) به دلیل حمایت از وحدت و یکپارچگی یمن تشکر کرد.

یمن بعد از عبدا... صالح

اکنون یمن توسط شورای عالی سیاسی به ریاست «صالح الصمد» اداره می‌شود و اسامی اعضای این شورا به این شرح است: «صالح الصمد»، «صادق امین أبو رأس»، «یوسف الفیسی»، «خالد سعیدالدینی»، دکتر «قاسم لبوزه»، «محمد صالح النعیمی»، سرتیپ «مبارک صالح المشن»، شیخ «عبد... جابر الوهبانی»، «سلطان السامعی» و «ناصر عبدا... التصیری».

با این حال اکنون عربستان و امارات در تلاش هستند که احمد صالح که بیشتر از پدرش توانسته اعتماد آنان را جلب کند و خود عبدا... صالح که در پی اجرای آن بود و منصور هادی که معاون عبدا... صالح و رئیس‌جمهور پس از او نیز بوده و به عربستان فرار کرده را به قدرت برسانند که این امر تنش‌ها را در یمن افزایش می‌دهد. به گزارش پایگاه شبکه‌الکوثر، شورای امنیت سازمان ملل بعد از این نشست از همه طرف‌های درگیر در بحران یمن خواست که تنش‌ها را کاهش داده و به میز مذاکره بازگردند.

رئیس دوره‌ای شورای امنیت سازمان ملل بعد از نشست غیرعلنی این شورا پشت‌درهای بسته به خبرنگاران گفت که اعضای شورای امنیت از همه طرف‌ها در یمن می‌خواهند که به روند صلح بدون هرگونه پیش‌شرطی بایبند باشند تا یک آتش‌بس باادام حاصل شود.

وی تأکید کرد که ۱۵ عضو شورای امنیت به اتفاق رأی عمیقاً نگران تشدید تنش‌ها و بدتر شدن شرایط انسان‌دوستانه به دلیل محاصره این کشور هستند و یمن در آستانه یک قطعی مصیبت‌بار است. در همین حال، اوضاع یمن در دیدار رئیس شورای سیاسی این کشور و یکی از رهبران حزب کنگره یمن مورد بررسی قرار گرفت. در این دیدار حوادثی که عناصر قانون‌شکن در صنعا و تعداد دیگری از استان‌ها به وجود آوردند و نیز نقش دولت در پشت سرگذاشتن این مشکلات، مورد بررسی قرار گرفت.

طرفین بر نقش دولت نجات برای به جریان انداختن موسسه‌ها و برقراری امنیت و ثبات با توجه به ادامه تجاوزها به یمن و کشتارها و جنایات روزانه آن، تأکید کردند.

ولی وزیر دفاع آمریکا در واکنش به کشته شدن علی عبدا... صالح نظر دوگانه‌ای دارد و گفته است: «این مساله احتمالاً در کوتاه‌مدت موجب وخامت اوضاع انسانی نامناسب در یمن خواهد شد.»

شرایط یمن با محاصره ائتلاف تحت امر عربستان و درگیری‌های داخلی به فاجعه انسانی دامن زده است. حدود هفت میلیون تن در آستانه قطعی قرار دارند و گمان می‌رود یک میلیون تن در معرض بیماری وبا باشند. ژنرال جیمز ماتیس، وزیر دفاع آمریکا در مسیر بازگشت از تور خاورمیانه و جنوب آسیا به خبرنگاران گفت: «هنوز بسیار زود است که بخواهیم درباره اثرات کشته شدن او در این جنگ سخن بگوییم. ممکن است این مساله باعث شود درگیری به سمت مذاکرات صلح سازمان ملل متحد حرکت کند یا اینکه آن را به جنگی

بدتر تبدیل کند.»

ماتیس بدون توضیح استدلال خود گفت: «اما مساله‌ای که می‌توانم بگویم این است که نگرانی و احتمال زیادی وجود دارد که این شرایط برای مردم بیگناه آنجا، از بعد انسانی، در کوتاه‌مدت بدتر شود.»

جنگ یمن تاکنون بیش از ۱۰ هزار تن را به کام مرگ کشانده و میلیون‌ها تن را آواره کرده است. وزیر دفاع آمریکا افزود: «بنابراین ما باید روی این موضوع متمرکز شویم. اکنون باید به این مساله بپردازیم که قرار است درباره نیازهای دارویی، غذایی و آب سالم و وبا چه کاری انجام شود. گمان می‌کنم اکنون باید توجه ویژه‌ای به بعد انسانی صورت بگیرد.»

این حرف‌ها در صورتی گفته می‌شود که عربستان با موشک‌های ساخت آمریکا یمن را مورد هدف قرار می‌دهد. همچنین ماتیس تأکید کرد که معتقد است ارتش آمریکا نباید نقشی در تسهیل شرایط انسانی یمن ایفا کند.

نکات مهم این جنگ و تبعات آن برای عربستان

۱- عربستان و کشورهای همسو با آن نخستین بار بود که خود را بدون واسطه وارد یک معرکه بزرگ و جدی کرده‌اند. ۲- انصارا... و دیگر مبارزان و مردم یمن، نفرت انباشته‌ای از عربستان و شرکای منطقه‌ای آن دارند و چنین اتفاقی به مشروعیت مردمی مبارزه و مقاومت کمک می‌کند و مسیر مبارزه را تسهیل خواهد کرد.

۳- با اینکه بیش از دو سال از آغاز تجاوز هوایی عربستان به یمن گذشته، آل‌سعود به هیچ‌یک از اهداف نظامی و سیاسی خود در این کشور نرسیده و برعکس ارتش یمن و نیروهای مردمی قادر شده‌اند در چند مرحله

اهداف راهبردی این کشور را در قلب عربستان از حمله استان ریاض مورد هدف قرار دهند.

از سوی دیگر همبستگی الحوثی‌ها با ارتش یمن و مردم این کشور و دفاع قهرمانانه از خاک این کشور باعث شده که نه‌تنها در داخل عربستان مردم مخالف تجاوزهای آل‌سعود شوند، بلکه عشایر و قبیایل مرزی عربستان خواستار پیوستن به سرزمین مادری خود یعنی یمن شوند. ۴- رأی‌الیوم» با اشاره به سخنرانی دبیرکل جنبش انصارا... یمن مبنی بر اینکه هدف بعدی بمباران یمنی‌ها چه بسا امارات خواهد بود، نوشت: «بمباران کاخ یمامه در ریاض به دست حوثی‌ها (انصارا...) باعث ایجاد ترس و

وحشت در میان مقامات عربستان شده است، زیرا آنها این جنگ را یک بازی نظامی می‌دانستند اما اکنون این جنگ به داخل خانه‌هایشان کشیده شده است.» ۵- حوثی‌ها موفق شده‌اند ترس و وحشت را به داخل عربستان منتقل کنند و پس از بمباران فرودگاه ریاض، این حوثی‌ها هستند که موفق شده‌اند کاخ (یمامه) را هدف قرار دهند و این باعث وحشت مقامات عربستان شده است. افرادی که بنا بر اظهارات فرماندهان‌شان گمان می‌کردند جنگ یمن یک گشت‌وگذار نظامی است، اکنون پس از سه سال، این جنگ به داخل خانه‌هایشان هم کشیده شده است.

۶- عربستان در سایه کاهش قیمت نفت و افزایش هزینه‌های بخش نظامی خود بار سنگینی از هزینه‌های جنگ علیه یمن را به دوش می‌کشد. این در حالی است که تجاوز به یمن بی‌تردید پیامدهایی را برای کشورهای شورای همکاری خلیج فارس به دنبال خواهد داشت؛ کشورهایی که اقتصاد آنها به‌طور اساسی به فروش منابع انرژی وابسته است به نحوی که پیش‌بینی شده جنگ یمن عربستان را در سال میلادی جاری با کسری بودجه شدید در بخش نظامی مواجه کند. نمی‌توان آمار دقیقی از هزینه جنگ عربستان در یمن ارائه داد، اما آمارهای اولیه که بر اساس هزینه‌های جنگ‌های مشابه برآورد شده نشان می‌دهد، هزینه این جنگ در اواسط آوریل ۲۰۱۵ به حدود ۳۰ میلیارد دلار رسید که شامل هزینه عملکرد ۱۷۵ جنگنده و سوخت‌رسانی‌ها و تجهیزات آن و هزینه آماده‌باش ۱۵۰ هزار سرباز عربستانی به دلیل احتمال گسترش دامنه جنگ است.

علت حمایت ایران از انصارا...

تحلیلگران اما این مساله را تنها دلیل مهم بودن یمن برای ایران نمی‌دانند و معتقدند جدا از مساله عقیدتی، این کشور به‌خاطر خلیج عدن به‌عنوان گذرگاه تانکرهای نفتی و همچنین راه دسترسی خلیج فارس به بازارهای بین‌المللی برای ایران اهمیت دارد.

مقابله با نفوذ ایران در عراق، لبنان، سوریه و نزدیک‌ترین همسایه‌های خود یعنی بحرین و یمن از مهم‌ترین اهداف عربستان در منطقه است. عربستان در سال‌های گذشته در چارچوب رقابت ایران بر سر برتری منطقه‌ای به‌شدت از گسترش نفوذ جمهوری اسلامی در عراق، لبنان و بحرین و تشکیل آنچه با عنوان «هلال شیعی» نامیده می‌شود، نگران بوده و تلاش کرده است که این نفوذ را مهار کند.

نقش اسرائیل و آمریکا

عربستان از حمایت اسرائیل و آمریکا در جنگ یمن بی‌بهره نبوده است و ایالات متحده دوست و متحد دیرینه عربستان در حملات هوایی و بمباران شهرهای مختلف یمن به رژیم آل‌سعود کمک می‌کند و حتی اطلاعات امنیتی مربوط به جنگجویان الحوثی را در اختیار ریاض قرار می‌دهد.

هدف عربستان و رژیم صهیونیستی از وقوع این جنگ تجزیه یمن و به دست گرفتن فضایی است که بتوانند از آن برای منافع خود حداکثر استفاده را ببرند.

به گفته برخی تحلیلگران حمله عربستان به یمن ادامه توطئه‌ای است که رژیم صهیونیستی به دنبال تحقق آن در منطقه راهبردی و استراتژیک خاورمیانه است و

اسرائیل می‌خواهد عربستان را درگیر یمن کند تا از این طریق توجه کشورهای عربی را از اسرائیل منحرف و به یمن جلب کند؛ ولی شاهد این هستیم که ترامپ با تصمیم خود مبنی بر انتقال سفارت آمریکا به قدس باعث شکست این طرح شده است.

این کارشناسان معتقدند مشکلات درونی و برونی رژیم صهیونیستی به اندازه‌ای زیاد است که این رژیم برای فرافکنی مشکلات خود و برای بقایش نیازمند کمک کشورهای دیگر است و در این میان کاخ سفید متحد دائمی و همیشگی تل‌آویو از خود کشورهای منطقه کمک می‌گیرد.

چه کسی بهتر از رژیم آل‌سعود می‌تواند این توطئه را در منطقه پیاده کند، به‌ویژه آنکه سرنان آل‌سعود فکر می‌کنند اگر با سرکوب انقلاب‌های مردمی در منطقه جلوی این خیزش‌ها را نگیرند روزی دامن خود آنها را خواهد گرفت و موقعیت آنان به خطر خواهد افتاد. به همین دلیل است که مقامات اسرائیلی از حمله عربستان به یمن ابراز رضایت می‌کنند و خود را موظف می‌دانند به آل‌سعود کمک کنند.

عمق روابط رژیم آل‌سعود با رژیم صهیونیستی را می‌توان از جنایت وحشیانه این رژیم در بمباران نوترونی و فوسفری مناطق یمن دریافت.

جمع‌بندی

کاری که صالح با یمن کرد خیانتی آشکار بود که بر اساس فتنه داخلی و خارجی طرح‌ریزی شد. به این شکل که کنترل صنعا را به دست عربستان و امارات بدهد و در مقابل پسرش به قدرت برسد و خودش نیز در امان باشد یا اینکه عربستان، یمن را به سمت یک جنگ داخلی پیش ببرد. اکنون یمن با هوشیاری مردم مقاوم، عشایر آگاه و ارتش بیدار خطرناک‌ترین مراحل جنگ را پشت سر گذاشته است. شاید این آخرین تیر ترکش عربستان بود. در ادامه «حمقت‌های سیاسی» بن سلمان، اگر تاکنون انصارا... بر کل عرصه تسلط نداشت، اکنون می‌توان ادعا کرد که کل عرصه تمام و کمال در اختیارش قرار گرفته است. سلمان، بن سلمان و محمد بن زاید اگر تاکنون اندک امیدی برای خلق شبه‌پیروزی یا موفقیتی نمادین در یمن داشتند، اکنون باید به فکر یابانی تلخ‌تر باشند.

